

Warszawa, 24-05-2022 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zespół do spraw Równego Traktowania**

XI.053.1.2022.MWR

Pani

Anna Iwańczyk

**Naczelniczka Wydziału Analiz i
Współpracy Międzynarodowej,**

**Biuro Pełnomocnika Rządu do
Spraw Osób Niepełnosprawnych**

ePUAP

Szanowna Pani Naczelniczko!

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła petycja w sprawie seksualności osób z niepełnosprawnościami. Podkreślono w niej, że nadal funkcjonuje wiele stereotypów dotyczących życia osób z niepełnosprawnościami, a sposób myślenia o tej grupie często bywa usprawiedliwieniem dla ograniczania lub odmowy ich edukacji seksualnej lub nawet możliwości podjęcia i prowadzenia życia seksualnego. Tematyka seksualności osób z niepełnosprawnością jest przemilczana w publicznym dyskursie, również w kontekście praw tej grupy osób, a osoby z niepełnosprawnościami, zwłaszcza z niepełnosprawnością intelektualną, są odseparowani od tematu seksualności, wiedzy i edukacji w tym zakresie. Autor petycji poruszył również temat tzw. asystencji seksualnej, wskazując że rozwiązania tego

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

rodzaju funkcjonują – wg jego wiedzy – w Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Hiszpanii, Szwajcarii, Danii, Belgii, Holandii, we Francji, Włoszech czy Austrii.

Rzecznik Praw Obywatelskich, jako niezależny organ monitorujący wdrażanie postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych¹, zwraca szczególną uwagę na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z Konwencją, autonomia i samostanowienie jednostki są podstawą niezależnego życia, w tym również dostępu m.in. do relacji osobistych oraz praw seksualnych i reprodukcyjnych.² Zapewnienie rzeczywistego dostępu do wskazanych praw wymaga szerokiej analizy potrzeb oraz istniejących regulacji prawnych, tak aby wprowadzone rozwiązania odpowiadały na zgłaszane potrzeby osób z niepełnosprawnościami i uwzględniały istniejące zobowiązania wynikające z prawa międzynarodowego i europejskiego.

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich na podstawie art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627, t.j. ze zm.; dalej jako: „ustawa o RPO”), zwracam się do Pani Naczelniczki z uprzejmą prośbą o udzielenie następujących informacji:

1. Czy do Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych były kierowane wnioski lub petycje w sprawie potrzeby wprowadzenia asystencji seksualnej w Polsce? Będę również wdzięczna za przekazanie informacji o liczbie takich wniosków lub petycji oraz sposobie ich załatwienia.
2. Czy temat asystencji seksualnej był przedmiotem dyskusji na posiedzeniach Zespołu ds. Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, Zespołu ds. Opracowania Rozwiązań w zakresie Poprawy Sytuacji Osób Niepełnosprawnych i Członków ich Rodzin lub Krajowej Rady Konsultacyjnej przy Pełnomocniku Rządu

¹ Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 ze zm.; dalej jako: „Konwencja”).

² Komentarz ogólny numer 5(2017) Komitetu Praw Osób Niepełnosprawnych do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych a temat niezależnego życia i bycia częścią społeczności, pkt 16 lit. a, dostępny pod adresem: https://digitallibrary.un.org/record/1311739/files/CRPD_C_GC_5-EN.pdf [dostęp: 20 maja 2022 r.].

ds. Osób Niepełnosprawnych i do jakich ewentualnie wniosków w tym zakresie doszli członkowie tych gremiów?

3. Czy w kierowanej przez Panią jednostce były prowadzone badania bądź prace analityczne dotyczące asystencji seksualnej? Jeżeli tak, to czy analizowano rozwiązania prawne funkcjonujące w innych państwach?
4. Czy istnieją jakiegokolwiek przeszkody, w tym w związku z obowiązującymi regulacjami prawnymi, we wprowadzeniu zawodu asystenta seksualnego w Polsce?

Na podstawie art. 17 ust 2 ustawy o RPO uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi w ciągu 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Łączę wyrazy szacunku

Anna Mikołajczyk

Naczelnik Wydziału

/-podpisano elektronicznie/